दृष्ट्वैव चैनं न विचारयाम्यहं गन्धर्व्वराजो यदि वा पुरन्दरः। जानीत कोऽयं मम दर्शने स्थितो यदीप्सितं तल्लभताञ्च मा चिरं। २३५

विराटवाक्येन च तेन चोदिता नरा विराटस्य सुशीघ्रगामिनः। उपेत्य कौन्तेयमथाब्रुवंस्तदा यथा स राजाऽवददच्युतानुजं।

ततो विराटं समुपेत्य पाण्डवस्त्वदीनरूपं वचनं महामनाः। उवाच सूदोऽस्मि नरेन्द्र बल्लवो भजस्व मां व्यञ्जनकारमुत्तमं।

॥ विराट उवाच ॥ न सूदतां बल्लव श्रद्दधामि ते सहस्रनेत्रप्रतिमो विराजसे। श्रिया च रूपेण च विक्रमेण च प्रभासमे त्वं नृवरो नरेष्विव।

॥ भीम उवाच ॥ नरेन्द्र सूदः परिचारकोऽस्मि ते जानामि सूपान् प्रथमं न केवलान्। आस्वादिता ये नृपते पुराऽभवन् युधिष्ठिरेणापि नृपेण सर्व्वशः।

बलेन तुल्यश्च न विद्यते मया नियुद्धशीलश्च सदैव पार्थिव। गजैश्च सिंहैश्च समेयिवानहं सदा करिष्यामि तवानघ प्रियं। २४०

॥ विराट उवाच ॥ ददानि ते हन्त वरान्महानसे तथाऽधिकुर्य्याः कुशलं प्रभाषसे। न चैव मन्ये तव कर्म्म यत्समं समुद्रनेमिं पृथिवीं त्वमर्हसि।

यथाहि कामो भवतस्तथा कृतं महानसे त्वं भव मे पुरस्कृतः। नराश्च ये तत्र समाहिताः पुरा भवांश्च तेषामधिपो मया कृतः।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ तथा स भीमो विहितो महानसे विराटराज्ञो दयितोऽभवद्दृढं। उवास राजन्न च तं पृथग्जनो बुबोध तत्रानुचराश्च केचन।

इति श्रीमहाभारते विराटपर्व्वणि पाण्डवप्रवेशपर्व्वणि भीमप्रवेशे अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः केशान् समुत्क्षिप्य वेल्लितायाननिन्दितान्। कृष्णान् सूक्ष्मान् मृदून् दीर्घान् समुद्ग्रथ्य शुचिस्मिता।

जुगुहे दक्षिणे पार्श्वे मृदूनमितलोचना। वामस्य परिधायैकं कृष्णा सुमलिनं महत्। २४५

कृत्वा वेशञ्च सैरिन्ध्रास्ततो व्यचरदार्त्तवत्। तां नराः परिधावन्तः स्त्रियश्च समुपाद्रवन्।

अपृच्छंश्चैव तां दृष्ट्वा का त्वं किञ्च चिकीर्षसि। सा तानुवाच राजेन्द्र सैरिन्ध्रहमिहागता।

कर्म्म चेच्छामि वै कर्त्तुं तस्य यो मां युयुक्षति। तस्या रूपेण वेशेन स्वरूपया च तथा गिरा।

न श्रद्दधत तां दासीमन्यहेतोरुपस्थितां। विराटस्य तु कैकेयी भार्य्या परमसम्मता।

आलोकयन्ती ददृशे प्रासादाद्द्रुपदात्मजां। सा समीक्ष्य तथारूपामनाथामेकवाससं। २५०

समाह्वयाब्रवीद्भद्रे का त्वं किञ्च चिकीर्षसि। सा तामुवाच राजेन्द्र सैरिन्ध्रहमुपागता। कर्म्म चेच्छाम्यहं कर्त्तुं तस्य यो मां युयुक्षति।

॥ सुदेष्णोवाच ॥ नैवंरूपा भवन्त्येव यथा वदसि भाविनि। प्रेषयन्ती च वै दासीर्दासांश्च विविधान्बहून्।

नोच्चगुल्फा संहतोरुस्त्रिगम्भीरा षडुन्नता। रक्ता पञ्चसु रक्तेषु हंसगद्गदभाषिणी।

सुकेशी सुस्तनी श्यामा पीनश्रोणिपयोधरा। तेन तेनैव सम्पन्ना काश्मीरीव तुरङ्गमी।

आरालपक्ष्मनयना बिम्बोष्ठी तनुमध्यमा। कम्बुग्रीवा गूढशिरा पूर्णचन्द्रनिभानना। २५५